

Oikeusministeriölle
**Suomen Olympiakomitean lausunto Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 -
työryhmän mietinnöstä**

VIITE: VN/1007/2019 Lausuntopyyntö Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 -työryhmän mietinnöstä

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

- 1. Sääntöjen vähimmäissisällön keventäminen ja uuden yhdistyksen sääntöjen kirjoittamista helpottavat olettamasäännökset – yhdistyslain 8, 10 b, 23, 24, 35, 38, 38 a, 39 a ja 40 §**

Kannatamme sellaisenaan.

Olettamasäännösten lisääminen on perusteltua ja palvelee yhdistystä tilanteessa, jossa muutoin yhdistyksen sisällä vallitsee epätietoisuus, miten sääntöjä tulkitaan, jos jostain asiasta ei ole niissä mainintaa. Erityisesti tämä on tullut esiin hallituksen toimikauden alkamiseen liittyvissä tilanteissa.

- 2. Jäsenten yhdenvertaisuusperiaatteesta nimenomainen säännös – yhdistyslain 10 a §**

Kannatamme sellaisenaan.

Yhdenvertaisuusperiaatteeseen vedotaan usein yhdistyksen sisäisissä riidoissa. Periaatteen selventäminen auttaa osaltaan ratkaisemaan kiistoja, joissa periaatteeseen vedotaan perusteettomasti. Yhtä tärkeää kuin että jäsenillä on käsitys mitä periaate pitää sisällään on myös, että he ymmärtävät mitä siihen ei kuulu.

- 3. Sallitaan 100% verkkokokoukset perinteisen yhdistyksen kokouksen tai valtuutettujen kokouksen vaihtoehtona – yhdistyslain 17 §:n 2 momentti**

Kannatamme sellaisenaan.

Korona-aika on osoittanut, että verkkokokouksen järjestämismahdollisuus tulee olla myös yhdistyksen käytettävissä. Yhdistys itse päättää säännöissään onko virtuaalokokous mahdollinen.

- 4. Etäosallistuminen mahdolliseksi hallituksen päätöksellä, jollei säännöissä rajoitettu tai kielletty – yhdistyslain 17 §:n 3 momentti**

Kannatamme sellaisenaan.

Etäkokoukset ovat koronan myötä tulleet jäädäkseen ja koronan jälkeenkin on oletettavaa että hybridimalli tulee vallitsevaksi useissa yhdistyksissä. On tarkoituksenmukaista jättää etäkokouksen järjestäminen hallituksen päätettäväksi.

- 5. Jäsen- ja liittoäänestys myös hallituksen puheenjohtajasta ja hallituksen jäsenistä mahdolliseksi – yhdistyslain 17 ja 19 §**

Ei kantaa.

6. Jäsenen kyselyoikeudesta yhdistyksen kokouksessa nimenomainen säännös – yhdistyslain 25 a §

Kannatamme sellaisenaan.

Kyselyoikeuteen vetoaminen on yleistä ja yleensä siihen vetoavat henkilöt, jotka haluavat tarpeettomasti ja perusteetta hankaloittaa yhdistyksen tai sen johdon toimintaa. Siksi onkin tärkeää, että perusteluissa määritellään mitä kyselyoikeuteen myöskään ei kuulu.

7. Sallitaan päätösvallan delegointi jäseneksi ottamisen ja eroilmoituksen vastaanottamisen osalta – yhdistyslain 12 ja 13 §

Kannatamme sellaisenaan.

Säännös on varmaan perusteltu isoissa järjestöissä, lähinnä ammattiyhdistyksissä, joissa jäsenyys perustuu helpohkosti todettaviin faktoihin. Käytännössä säännöksellä on tuskin merkittävää vaikutusta urheilujärjestöjen toimintaan.

8. Hallituksen huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuudesta ja velvollisuudesta huolehtia yhdistyksen hallinnon järjestämisestä nimenomaiset säännökset. Nimenomainen lain tai sääntöjen vastaisten päätösten täytäntöönpanokielto – yhdistyslain 35 §

Kannatamme sellaisenaan.

Hallituksen tehtävien selventäminen on perusteltua. Lisäksi toimitusjohtajan ja hallituksen vastuut on syytä selventää.

9. Sallitaan myös yhdistyksille toimitusjohtaja-toimielin – yhdistyslain 35 a §

Kannatamme sellaisenaan.

Yhdistyskentän monimuotoisuuden johdosta on perusteltua, että toimitusjohtaja toimielin on mahdollinen myös yhdistykselle. Koulutuksissa tulee kuitenkin painottaa, että toimielimen käyttöönotto edellyttää sääntökirjausta ja yhdistyksen tulee aidosti punnita onko sen toiminta, koko ja muut olosuhteet huomioon ottaen perusteltua ottaa itselleen toimitusjohtajaa.

10. Yhdistyksen johdon esteellisyysääntelyn tarkistus – yhdistyslain 37 §

Kannatamme sellaisenaan.

Esteellisyysääntöjen tarkentaminen on perusteltua. Yhdistysten päätöksenteossa tulisi aina tarkasti myös perustella miksi on päädytty ratkaisuun, joka saattaa näyttäytyä ulkopuolisille esteellisyysääntöjen rikkomiselta, vaikka se ei sitä ole.

11. Pienimmille yhdistyksille sallitaan helpotettu tilinpito – yhdistyslain 37 a §

Kannatamme sellaisenaan.

Helpotettu tilinpito palvelee merkittävää joukkoa suomalaisia yhdistyksiä, vähentää kustannuksia ja byrokratiaa.

12. Yhdistysten yhdistymiseen uusi vaihtoehto – yhdistyslain 42 a – 42 c §

Kannatamme sellaisenaan.

Yhdistysten yhdistymistä koskevat säännökset suoraviivaistavat yhdistymiseen liittyvää päätöksentekoprosessia.

13. Muut kommentit työryhmän muutosehdotuksesta yhdistyslain osalta

Mahdollisuus edellyttää ennakoilmoittautumista ehtona kokoukseen osallistumiselle helpottaa kokousjärjestelyjä sekä etäosallistumisen että fyysisen kokouksen osalta (25§).

Säännöissä voidaan määrätä, että suhteellinen vaali voidaan pitää myös avoimena äänestyksenä. Muutos on hyvä ja tuo joustavuutta päätöksentekoon, jos esimerkiksi teknisten ongelmien vuoksi vaalia ei voida suorittaa äänestyssovelluksen avulla (29§).

14. Muut yhdistyslakiin tai siihen liittyviin suosituksiin (esim. hyvä hallintotapa) tai ohjeisiin liittyvät kommentit

-

15. Uusi toimintaryhmälaki

Kannatamme sellaisenaan.

Toimintaryhmät tulevat oletettavasti alentamaan kynnystä kansalaistoiminnan käynnistämiseen. Oikeushenkilöllisyys ja vastuuhenkilö/henkilöiden nimeäminen tekevät toimintaryhmän luotettavammaksi toimijaksi ulkopuolisten silmissä. Toimintaryhmä on kehittyneempi muoto nykyajan yhden asian pop-up ryhmien sijaan. Aika näyttää millaisen aseman toimintaryhmät saavat liikunnan ja urheilun piirissä. Esimerkiksi erilaisten kaveriryhmien organisoitumien osaksi lajiliittojen tai niiden aluejärjestöjen kilpailutoimintaa voisi aluksi tapahtua toimintaryhmien kautta ja toiminnan laajentuessa tai urheilullisen tason noustessa ne muuttuisivat yhdistyksiksi. Jää luonnollisesti jokaisen lajiliiton päätettäväksi antavatko ne toimintaryhmille liittonsa jäsenyyden tai miten osallistavat toimintaryhmät toimintaansa.

Helsingissä 13.4.2021

Mikko Salonen
toimitusjohtaja, Suomen Olympiakomitea